

Enligt sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Justitiedepartementet

Ert datum
2022-09-14

Er beteckning
Ju2022/01969

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV LEDS JUR Erik Lindmark,
erik.x.lindmark@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Remissyttrande över Säkerhetspolisens hemställan om skärpta krav på underlag vid säkerhetsprövning

Försvarsmakten har tagit del av Säkerhetspolisens hemställan och tillstyrker den föreslagna författningsändringen i 5 kap. 2 § första stycket säkerhetsskydds-förordningen (2021:955). I övrigt har Försvarsmakten följande synpunkter.

Den prövade ansvarar själv för att lämna uppgifter

Enligt det föreslagna andra stycket i 5 kap. 2 § säkerhetsskyddsförordningen ska den prövade själv ansvara för att lämna alla uppgifter som kan ha betydelse för prövningen. Den föreslagna skrivningen lägger enligt Försvarsmakten ett för stort ansvar på den enskilde. Det borde istället i första hand åligga den aktör som ansvarar för säkerhetsprövningen att ställa de frågor som är relevanta och den prövade att svara på dessa frågor och lämna efterfrågad information. Först i andra hand bör ett ansvar läggas på den enskilde att på eget initiativ lämna sådana uppgifter.

Den föreslagna ordningen kan möjligen vara motiverad när den enskilde själv har sökt en anställning eller ska delta i säkerhetskänslig verksamhet vid till exempel en upphandling med säkerhetsskyddavtal. Flera av de personer som säkerhetsprövas inom ramen för Försvarsmaktens verksamhet har dock inte frivilligt sökt sig till myndigheten utan säkerhetsprövas inom ramen för värnpliktsystemet och de skyldigheter som följer av lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt. För en enskild som är aktuell för värnplikt, vilken ofta är en ung person, kan det vara svårt att förstå vilka uppgifter som har sådan betydelse för prövningen att de ska lämnas samt vikten av att uppgifterna framkommer. Den enskilde kan dessutom ha svårt att eftersöka eller inhämta dessa uppgifter.

(EL)

Inom ramen för värnplikt kan det också uppstå situationer där den prövade själv saknar motivation att vara behjälplig med säkerhetsprövningen. Denne skulle då enkelt kunna se till att inte bli godkänd i säkerhetsprövningen genom att inte medverka. I förlängningen innebär detta att vederbörande inte heller blir aktuell för värnplikt.

Uppgift ska kunna bedömas som tillförlitlig

Enligt det föreslagna andra stycket ska vidare en uppgift som lämnas under en säkerhetsprövning, oavsett om den härstammar från Sverige eller utlandet, kunna bedömas som *tillförlitlig*. Det framgår dock inte med tydlighet i hemställan vad som krävs för att en uppgift ska anses vara tillförlitlig. Denna otydlighet kan medföra att tillämpningen av bestämmelsen kommer att skilja sig åt.

Försvarsmakten tolkar vidare kravet på tillförlitlighet som ett krav på att den prövande myndigheten m.m. i högre utsträckning än i dag ska inhämta underlag som styrker de uppgifter som den enskilde lämnar. Detta kan innebära att fler situationer uppstår där det föreligger hinder mot godkänd säkerhetsprövning eftersom nivån tillförlitlig inte kan uppnås, särskilt vid säkerhetsprövning av värnpliktiga. Enligt Försvarsmakten måste det, liksom i dag, finnas ett utrymme för att göra en samlad bedömning att de lämnade uppgifterna är trovärdiga.

Ekonomiska konsekvenser

Försvarsmakten delar inte bedömningen i hemställan att förslagen inte medför några ekonomiska konsekvenser. Den föreslagna författningsändringen innebär ytterligare kontrollmoment inom ramen för en grundutredning och utredningen riskerar därmed att bli mer resurskrävande, vilket i sin tur riskerar att förlänga tiden för genomförande av en säkerhetsprövning t.ex. av en person med utländskt medborgarskap eller annan anknytning till utlandet.

I beredningen av detta ärende har deltagit major David Bergman, LEDS PERS, och kommersiell rådgivare Christina Holm, PROD.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefsjurist Helene Arango Magnusson. I den slutliga handläggningen har deltagit utredare Sanna Kraft, t.f. sektionschef Lisa Eurén Höglund, sektionschef Sven Westborg och, som föredragande, försvarsjurist Erik Lindmark.

Helene Arango Magnusson
Stf. chefsjurist

Erik Lindmark
försvarsjurist

Yttrande

Datum
2022-12-13

Beteckning
FM2022-27239:2 Sida 3 (3)

Säkerhetsskyddsklass

Ex ( )

Sändlista

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.L4@regeringskansliet.se (kopia)

För kännedom
Försvarsdepartementet

För kännedom inom HKV
LEDS JUR
LEDS PERS
MUST
PROD